

Pedagogisch beleid 2021

**Peuteropvang en Kinderdagverblijf
Bios**

Colofon

versie	april 2021
auteur	Partou kinderopvang, afdeling Kwaliteit, Pedagogiek en Innovatie
datum	1 Juli 2021

© Copyright Partou B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Partou.

Inhoud

Leeswijzer	4
Onze pedagogische visie	5
Welkom bij Partou	5
De 10 uitgangspunten van Partou	7
De praktijk	20
Onze locatie	20
Goed om te weten	28
Kwaliteit staat voorop!	29
Voorschoolse educatie	34

Leeswijzer

Dit pedagogisch beleid bestaat uit twee delen die onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. In onze pedagogische visie beschrijven we de wereld van Partou en onze tien uitgangspunten. In het tweede deel beschrijven we allerlei praktische zaken. Zoals onze openingstijden, groepsindeling, het contact met ouders, wat te doen als je kind ziek is, enzovoort.

De namen die gebruikt worden voor de opvang van kinderen van 2 tot 4 jaar kunnen per gemeente verschillen. Van ons heeft dit pedagogisch beleidsplan de naam 'peuteropvang' meegekregen, je kunt hiervoor ook lezen: voorschool, pre-school, peuterspeelzaal, peuter speelgroep, etc.

Als we de naam 'kinderopvang' gebruiken, dan bedoelen we ook de peuteropvang.

Onze pedagogische visie

Welkom bij Partou

In welke tijd en waar je ook opgroeit, de wereld is anders dan die van de generatie voor jou. De wereld van nu is bijvoorbeeld dynamischer, meer open en technischer dan ooit. We rijden in elektrische auto's en hebben (online) vrienden over de hele wereld. Ook kinderen willen daarin meebewegen en meedoen.

Daarom dragen wij op zo'n manier bij aan de ontwikkeling van kinderen dat zij gelukkig, vol vertrouwen en veerkrachtig in het leven staan.

Dat willen we voor ieder kind, van baby tot tiener. Vanuit onze diepe overtuiging dat je kinderjaren de basis vormen voor je verdere leven.

Samen, zorgzaam en spelenderwijs

Daar staan wij voor. Want gelukkig ben je als je plezier hebt. Als je liefde krijgt en aandacht. Als je verschillende vrienden hebt om mee te spelen. Als je de ruimte krijgt om te oefenen, te vallen en weer op te staan. En van alles op een speelse manier te ontdekken. Over wie je zelf bent, over andere mensen. Over de wereld, dicht bij huis én verder weg. Als je mag meedoen en mag bijdragen.

Deze positieve ervaringen zorgen ervoor dat je brein groeit en dat je vertrouwen hebt. Dat je met een open en nieuwsgierige blik kijkt naar andere mensen. En flexibel en veerkrachtig kan omgaan met veranderingen en uitdagingen. Van daaruit kan je op een positieve manier bijdragen aan de samenleving. Nu en in de toekomst.

Verantwoorde kinderopvang

Kinderopvang is een grote verantwoordelijkheid. De kinderjaren vormen immers de basis voor je verdere leven. Samen met ouders, leerkrachten en andere betrokkenen kunnen wij het verschil maken. Op basis van onze visie wordt daarom op elke groep en iedere dag gewerkt aan veerkracht, geluk en zelfvertrouwen.

Onze jarenlange ervaring combineren we met de nieuwste wetenschappelijke inzichten. Zo laten we ons inspireren door geluksprofessoren, breinexperts, raketgeleerden, antropologen, pedagogen, deskundigen op het gebied van bewegen en voeding. En werken we nauw samen met verschillende grote universiteiten (van Nederland).

Niet voor niets stelt ook de overheid hoge eisen aan de kwaliteit van de kinderopvang. Het is onze opdracht om invulling te geven aan de vier pedagogische doelen, zoals beschreven in de Wet kinderopvang en in het Besluit kwaliteit kinderopvang (zie kader). Deze doelen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en verweven met onze manier van werken.

De kinderopvangondernemer draagt er zorg voor dat, rekening houdend met de ontwikkelingsfase waarin kinderen zich bevinden:

- a. op een sensitieve en responsieve manier met kinderen wordt omgegaan, respect voor de autonomie van kinderen wordt getoond en grenzen worden gesteld aan en structuur wordt geboden voor het gedrag van kinderen, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen;
- b. kinderen spelenderwijs worden uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving;
- c. kinderen worden begeleid in hun interacties, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden, en
- d. kinderen worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij.

Uit: Besluit kwaliteit kinderopvang, artikel 2 en artikel 11 (per 1 januari 2018)

De 10 uitgangspunten van Partou

Onderstaande tien uitgangspunten spelen een belangrijke rol in onze visie op pedagogische kwaliteit. Ze sluiten bovendien naadloos aan bij de vier pedagogische basisdoelen voor de kinderopvang (zie hierboven) en bij onze kernwaarden samen zorgen, samen spelen en samen groeien.

1. Met elkaar

Sociale vaardigheden & groepsdynamiek

Op de groep trekken we de hele dag met elkaar op. Het is belangrijk is dat kinderen zich emotioneel veilig voelen, zodat ze de saamhorigheid van de groep kunnen ervaren. Door middel van een vast dagritme, groepsregels, rituelen en vieringen, een eigen plekje (zoals een mandje met eigen spulletjes) en foto's (van het gezin of van activiteiten) werken we aan de emotionele veiligheid van kinderen én aan de saamhorigheid.

Doordat ze deel uitmaken van de groep kunnen kinderen verschillende rollen spelen en uitproberen: waar blink ik in uit? Wat maakt mij bijzonder en waarin lijk ik juist op anderen? Ben ik de oudste of de jongste? Wat durf ik en wat durven anderen? Wie leidt en wie volgt?

Ook voor het oefenen met sociale vaardigheden is de groep een uitstekende omgeving. Spelenderwijs oefenen ze met 'om de beurt', 'samen delen' en 'helpen en geholpen worden'. Een meningsverschil, conflict of ruzie hoort hier ook bij. We helpen kinderen hiermee om te gaan en hun emoties te benoemen. Zowel individueel ('Ik zie dat je verdrietig bent, klopt dat?') als voor de hele groep ('Ik zie dat jullie zin hebben om naar buiten te gaan!').

We helpen kinderen om binnen de groep relaties en vriendschappen aan te gaan, door activiteiten te kiezen die sociaal contact tussen kinderen stimuleren. Bijvoorbeeld een bal overrollen, elkaars namen oefenen, samen muziek maken en zingen. Al dit soort activiteiten verbindt en brengt plezier. We vieren ook verschillende feesten, zoals de verjaardagen. Dat geeft kinderen het gevoel erbij te horen. Ze herkennen het ritueel: we zingen liedjes en maken grappige bewegingen, waarbij jij als jarige het middelpunt bent.

Peuters trekken graag met elkaar op, maar spelen vooral korte momenten samen of naast elkaar. Echt delen is nog lastig. We spelen in kleinere groepjes om dat te stimuleren. Of we vragen de kinderen om samen een klusje te doen en betrekken ze bij het troosten en helpen van elkaar. Zo laten we een peuter helpen bij het voeden van een baby. En als we naar buiten gaan, helpen de oudere kinderen de jongere kinderen met het aantrekken van hun jas. En we doen imitatiespelletjes, waarbij we elkaar nadoen met springen, kruipen en dergelijke.

2. Diversiteit

Samen verschillend

We zijn ons ervan bewust dat kinderen ons spiegelen. Onze houding en gedrag worden feilloos door de kinderen gekopieerd. Een positief voorbeeld geven is daarom ontzettend belangrijk.

Zeker als het gaat over hoe wij omgaan met elkaar en met verschillen. We willen hen laten zien dat

Iedereen uniek is én gelijkwaardig.

Dat vraagt van ons en van de kinderen nieuwsgierigheid en een open blik. Gelukkig hebben kinderen dat van nature. Hoe meer verschillen ze zien en tegenkomen, hoe makkelijker het is daar (later) op in te spelen en in mee te bewegen.

Door elkaars achtergrond te leren kennen, kunnen kinderen zich makkelijker in elkaar verplaatsen en elkaar beter begrijpen of elkaar helpen. We helpen kinderen om met plezier en met respect om te gaan met ieders gewoontes, karaktereigenschappen, wensen, voorkeuren en omstandigheden. Zo helpen we de kinderen onze diverse wereld te ontdekken.

Soms is er een kind op de groep dat speciale zorg en aandacht nodig heeft. We bespreken dan met de ouders wat we belangrijk vinden voor het kind, zodat het volwaardig mee kan doen met het groepsproces. En hoe we de andere kinderen hierbij betrekken.

Ook willen we een respect-voor-verschillen-houding creëren door foto's van alle gezinnen op te hangen. Ook bieden we spelmaterialen, boekjes en liedjes aan die herkenbaar zijn en diversiteit uitstralen en vieren we verschillende feesten.

Ook als team onderling bespreken we de verschillen en waar we elkaar in kunnen vinden.

De wereld van vandaag is digitaler dan ooit. Overal komen kinderen in aanraking met media. Wij helpen kinderen mediawijs te worden. Kinderen vanaf ongeveer 3 jaar steeds maken we meer 'mediawijs', door offline en online te combineren tijdens activiteiten.

Tot 2 jaar ontwikkelt het brein zich vooral op basis van ervaringen die je in de 'echte' wereld kunt ervaren. We zijn dan ook erg terughoudend met schermgebruik tot 2 jaar.

3. Ieder kind is uniek

Eigen tempo & een beetje hulp

Ieder kind is anders en ontwikkelt zich op zijn eigen manier. En in zijn eigen tempo. We geven de kinderen daarom veel ruimte om te oefenen. Om nieuwe dingen te ervaren en te leren. Als het nog niet lukt, moedigen we ze aan om het nog eens te proberen. Ook als ze zelfstandig spelen, blijven we altijd beschikbaar. Ondertussen kijken we hoe de ontwikkeling verloopt en of kinderen lekker in hun vel zitten.

Jonge peuters zoeken steeds veilig en vertrouwd contact bij hun eerste voorzichtige ontdekkingstochten door de groepsruimte of de tuin. Binnen de grenzen van de ruimte bepalen zij zelf op welke afstand zij zich nog veilig voelen. Je ziet ze regelmatig kijken op welke afstand ze zijn en contact maken. Dit 'vraagkijken'

doen kinderen als ze zich even onzeker voelen of als zij ervaringen willen delen. 'Zie je mij?', 'Mag dit?' of 'Zie jij wat ik zie?'

Vanuit dat veilige gevoel kan een jonge peuter allerlei materialen en plekken op de groep ontdekken en onderzoeken. We spelen ook mee en helpen kinderen als het nog niet lukt. Maar eerst laten we ze vooral zelf proberen.

Peuters experimenteren graag. Zij zoeken steeds nieuwe ervaringen en leren door te doen. Op die momenten laten we de kinderen ongestoord spelen, terwijl wij observeren. Zo verzamelen we informatie over de ontwikkeling van de kinderen, over hun belangstelling of over de manier waarop ze samenspelen.

Op deze leeftijd vinden kinderen het soms fijn om al wat langer uit het zicht spelen. Maar ze hebben ook aandacht nodig voor hun spel en de uitdagingen die ze daarbij tegenkomen. We zijn daarom wel continu beschikbaar, maar soms wat meer op afstand. Kinderen die niet of moeilijk tot spel komen, stimuleren we door samen iets te kiezen. We spelen dan even met ze mee of koppelen het kind aan een ander kind met dezelfde interesse.

Op andere momenten is onze rol actiever. Dan verrijken we het spel door mee te doen. En door vragen te stellen. 'Voor wie zijn jullie de taart aan het maken?' Of iets nieuws toe te voegen: vragen waardoor kinderen aan het denken worden gezet of tot ontdekkingen komen. 'Oh, is de pop jarig, wat doen we als iemand jarig is?'

Observeren van kinderen

We observeren de kinderen continu om hen beter te leren kennen en begrijpen. Maar ook om in te kunnen spelen op hun behoeftes, mogelijkheden en uitdagingen. Daarbij letten we bijvoorbeeld op het welbevinden, de mate waarin een kind lekker in zijn vel zit. Ook kijken we naar de ontwikkeling van het individuele kind én of iedereen zich nog prettig voelt in de groep.

Naast deze dagelijkse observaties, volgen we de ontwikkeling van kinderen ook structureel met een observatiemethode. De resultaten daarvan bespreekt de mentor minimaal een keer per jaar met de ouders.

Soms ontstaan er zorgen over een kind. Natuurlijk bespreken we onze zorgen altijd met ouders, zodat we samen passende ondersteuning kunnen zoeken. Als wij dit niet zelf kunnen bieden, kijken we samen naar hulp van buitenaf. We helpen ouders altijd zo goed mogelijk. Daarbij maken we gebruik van ons eigen stappenplan voor het signaleren en bespreken van zorgen. En al het van toepassing is de Meldcode kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag voor de kinderopvang.

Mentor

Ieder kind heeft een eigen mentor. Tijdens het intakegesprek horen nieuwe ouders en kinderen wie dit is en wat zijn of haar rol is. Dit aanspreekpunt is altijd een vaste pedagogisch medewerker die het kind al snel door en door kent. Als het kind een andere mentor krijgt, bijvoorbeeld omdat het naar een andere groep gaat, dan laten we weten wie de nieuwe mentor is.

Doorgaande ontwikkellijn

Doordat de mentor de ontwikkeling van een kind structureel volgt en bijhoudt, heeft hij of zij na twee jaar een goed beeld van de behoeften, talenten en uitdagingen van het kind. Wij zien hoe het zich ontwikkelt. Dat is waardevolle kennis voor de basisschool. Op basis van onze overdracht kunnen zij de ontwikkellijn doortrekken. Het overdrachtsformulier met deze informatie wordt alleen naar de school gestuurd nadat het met de ouders is besproken en zij daar toestemming voor geven.

Soms doet de mentor deze overdracht aan de basisschool mondeling. Bijvoorbeeld als er zorgen zijn over de ontwikkeling, of als we met de school hebben afgesproken om dit zo te doen. De mentor gebruikt ook dan het overdrachtsformulier, dat vooraf is besproken met de ouders. Na afloop deelt de mentor het gesprekverslag weer met de ouders.

Gaat het kind naar de bso, dan deelt de mentor de informatie ook met de nieuwe bso. Het dossier blijft op locatie als de peuteropvang en de bso onder een dak zitten. De informatie wordt dan ook mondeling overgedragen. Als het kind naar een van onze andere bso-locaties gaat, dan verhuist het dossier mee en lichten we het mondeling toe als dat wenselijk is. Gaat het kind naar een bso van een andere kinderopvangorganisatie, dan krijgen de ouders het overdrachtsformulier mee en kunnen zij het zelf aan de pedagogisch medewerkers van de nieuwe bso geven.

4. Kinderen in hun kracht

Eigen stem & talent ontdekken

De kinderopvang is een soort mini-maatschappij. Waar kinderen kunnen oefenen met alles wat je nodig hebt om mee te doen in een democratische samenleving. Oefenen met luisteren, je mening geven, omgaan met weerstand, verschillende ideeën, probleemoplossend denken, samenwerken en keuzes maken.

We geloven in de kracht van ieder kind. We nemen kinderen, hun meningen en ideeën van jongs af aan serieus. Bijvoorbeeld door samen te kiezen wat we gaan doen. Kinderen die meepraten en hun eigen ideeën in kunnen brengen, krijgen meer zelfvertrouwen. Ze ervaren dat er ook met hen rekening wordt gehouden. Ze doen ertoe. Wij noemen dit ook wel kinderp participatie.

We leren kinderen naar elkaar te luisteren, rekening te houden met elkaar en ook voor elkaar te zorgen. Dat is niet altijd gemakkelijk. Omdat ze speelgoed soms toch moeten delen en je nu eenmaal niet altijd je zin kan krijgen. Als het moeizaam gaat, kijken we eerst of ze het zelf op kunnen lossen. Zo niet, dan helpen we bij het onderhandelen en het weer goedmaken.

Een beetje hulp bij het onder woorden brengen van emoties, ideeën, verlangens kan al een groot verschil maken. Zo ervaren kinderen dat ze invloed hebben en worden gezien en gehoord.

Jonge peuters uiten zich deels met en deels zonder woorden. Dat zie je soms terug in duwen, slaan of bijten. Het lukt ze niet altijd om zich goed uit te drukken. Ze hebben ons nog nodig om hun gedrag te vertalen naar woorden.

Peuters gebruiken steeds meer taal om aan te geven wat ze willen en nodig hebben. We stimuleren dit door actief te luisteren. Door mét kinderen te praten, door te vragen en nieuwsgierig te zijn.

5. Echt contact

Interactie & persoonlijke aandacht

Om echt contact te maken met elkaar, relaties op te bouwen en een hechte groep te vormen, moeten kinderen zich veilig voelen in de groep en in de ruimte. Alleen dan kunnen ze zich optimaal ontwikkelen. Wij zien de pedagogisch medewerker dan ook niet als dirigent – een bepalende factor, maar meer als iemand die meespeelt, ruimte geeft en het ritme aanpast als dat nodig is.

Iedereen wordt betrokken bij wat er allemaal gebeurt. We praten de hele dag door met de kinderen en met elkaar. Zo zorgen we ervoor dat we continu afstemmen en reflecteren op onze eigen houding en ons eigen handelen.

We communiceren met aandacht en belangstelling met de kinderen. We blijven in de buurt en reageren op zo'n manier op hun signalen dat zij zich gezien en gehoord voelen. Dat doen we met of zonder woorden. Door te praten, samen te lachen, knuffelen of gewoon even oogcontact te hebben. Ook als kinderen al wat ouder zijn en meer ruimte voor zichzelf willen, houden we contact (op enige afstand).

Ieder kind is uniek. Met eigen ideeën en wensen. Daar is alle ruimte voor. We laten kinderen zoveel mogelijk zelf doen en kiezen. Daar helpen we bij door woorden te geven aan wat ze willen hebben of willen doen. Zo kunnen kinderen zelf speelgoed uit de kast pakken en laten we ze zelf kiezen waarmee ze willenspielen. Onderhandelen en omgaan met teleurstellingen horen daar ook bij. Als dat nog niet zo goed lukt, helpen

we de kinderen door op een warme manier uitleg te geven.

Het ritme en de flow op de groep zijn dynamische processen. Soms krijgen kinderen de vrijheid om zelf het initiatief te nemen en soms is er meer structuur nodig. Dan nemen wij op een positieve manier de leiding.

Om kinderen te helpen overzicht te houden over de dag en wat er komen gaat, geven we op tijd aan wat we van kinderen verwachten en over hoe we met elkaar omgaan. We herinneren ze er op een vriendelijke manier aan als ze de 'regels' even zijn vergeten. Zo krijgen ze niet het gevoel dat ze niks mogen en het steeds niet goed doen. Soms zijn duidelijkere grenzen nodig en zijn we stellig, maar vaak is afleiding bieden al genoeg. We begrenzen gedrag als dat nodig is, maar geloven niet in straffen. Wel in aandacht voor wat er goed gaat en kinderen daarvoor complimenteren.

We communiceren de hele dag door met de kinderen. En dat doen we met een reden. Ze leren zo klanken en de taal kennen. Dus voeren we kleine gesprekken, zingen we liedjes met gebaren en geven we bij alles wat we doen uitleg en extra informatie. We luisteren, observeren en moedigen kinderen aan om hun gedachten en gevoelens te verwoorden. Ook benoemen we steeds wat we doen en wat er gaat gebeuren. Dat geeft kinderen houvast. Zeker voor jonge kinderen is dat erg belangrijk. We praten vanuit de ik-vorm en leren kinderen 'ik' te gebruiken als het om henzelf gaat, 'jij' of 'jullie' als het om andere(n) gaat en 'wij' te gebruiken voor de groep.

Een fijne sfeer op de groep ontstaat in samenspel. Hoe de kinderen en volwassenen met elkaar omgaan, is allesbepalend. Wij zijn ons bewust van onze voorbeeldrol. Dus praten we positief met elkaar en met de kinderen. Zo ontstaat ook een grotere kans op prettige interacties tussen kinderen.

Daarnaast prikkelen we kinderen om met elkaar in gesprek te gaan. Of nodigen we ze uit om samen mee te doen met een spel. Bijvoorbeeld als ze het nog spannend vinden om zelf het initiatief te nemen of elkaar nog niet goed begrijpen. Ook helpen we kinderen door ze laten oefenen met om de beurt iets doen en ze naar elkaar te laten luisteren. Een meningsverschil of kleine ruzie hoort daar ook bij. We bemiddelen vooral door kinderen te stimuleren om het zelf op te lossen. Verrassend vaak kunnen ze dat heel goed. En als het nodig is, helpen we door vragen te stellen en samen een oplossing te bedenken.

Spelenderwijs leren kinderen heel veel van elkaar. En van ons. Ze leren door anderen na te doen. Omdat we een voorbeeldrol spelen, zijn stellen we ons positief, speels en optimistisch op. We kijken met een open blik en zijn er voor kinderen. We observeren goed, zodat we zien waar ontwikkelkansen liggen. Zo kan een kind een volgende stap zetten in zijn ontwikkeling.

Wij geven ruimte en benoemen wat we zien. We stimuleren de kinderen om dieper in hun spel te komen door een vraag te stellen of spelmateriaal, activiteit of andere toevoeging te doen. De leiding over het spel laten we vooral bij de kinderen.

Wennen

Ouders en kinderen zich welkom laten voelen, begint al bij de rondleiding en het intakegesprek. De eerste periode is altijd wennen. Voor kinderen én voor ouders. Daar nemen we dan ook de tijd voor. Iedereen moet elkaar echt even leren kennen en zijn weg vinden.

Voor een kind is het belangrijk dat zijn ouders het met een gerust hart naar de peuteropvang brengen. Daarom vragen we bij het kennismakingsgesprek naar de gewoontes thuis. Hoe wordt het kind graag getroost? Is er een favoriete speelgoed? Daarnaast laten we de kinderen kennismaken met de groep, door rustig samen rond te kijken en alles te benoemen. Dat maakt dat ze zich sneller thuis voelen. En als het afscheid erg emotioneel was, bellen we de ouders vaak even om te vertellen hoe het even later is.

Kinderen laten het goed merken als ze moeite hebben met wennen en afscheid nemen. Samen met de ouders maken we dan afscheids- en begroetingsrituelen. En we troosten de kinderen net zo lang als zij dat nodig hebben. Vaak is het een fase waar ze na een paar dagen doorheen zijn.

Peuters vanaf 3 jaar begrijpen dat hun ouders er even niet zijn, maar wel weer terugkomen. En naast de vaste pedagogisch medewerkers geven vriendschappen met andere kinderen hen een veilig gevoel. Voor het groepsgevoel noemen we regelmatig de namen van de kinderen, bijvoorbeeld als we samen fruit eten. Ook praten we over thuis. Een foto van de ouders, een knuffel van thuis, een eigen haakje aan de kapstok, een eigen mandje met spulletjes, maar ook vaste rituelen helpen allemaal mee om je snel thuis te voelen.

6. Elk moment is goud waard

Dagritme & fijne overgangen

Wat we ook doen, op elk moment van de dag zorgen we voor een fijne sfeer. We luisteren naar elkaar, groeien en genieten. Elke dag heeft een voorspelbaar en vertrouwd ritme, waardoor kinderen zich emotioneel veilig voelen. Ze weten wat er gaat gebeuren en kunnen zich daarop instellen.

Het dagritme heeft steeds dezelfde vaste momenten en activiteiten, zoals spelen, samen eten en drinken. Steeds in dezelfde volgorde, maar niet per se op dezelfde tijd. Als de kinderen verdiept zijn in een bouwwerk of in een spel in de tuin, dan stellen we het drinkmoment wat uit. En een kind dat moe is, mag ook best even rusten.

Rituelen helpen bij de overgang naar een volgend moment. Zo kondigen we het drinkmoment bijvoorbeeld aan met een liedje of een rijmpje. Dat geeft de kinderen de tijd om hun spel af te sluiten en zich voor te bereiden op wat gaat komen.

Voor peuters bieden de overgangsmomenten allerlei kansen. Jassen en schoenen aantrekken voordat we naar buiten gaan, is een mooie kans om te oefenen, te ontdekken hoeveel ze zelf al kunnen en elkaar te helpen. Of samen tafeldekken of afruimen. Hoe draag je twee borden tegelijk? Het zijn allemaal kansen om te oefenen met het zelf doen en samenwerken.

7. Inrichting & (spel)materialen

Ruimte om te onderzoeken

In de groepsruimte moet iedereen zich op zijn gemak voelen en altijd iets te doen en te ontdekken hebben. De inrichting van onze groepen is daarom huiselijk én speels. Dat geldt ook voor de buitenruimte.

Op de groepen vind je dan ook hoeken voor diverse activiteiten. Een hoek om samen te bouwen, een plek om je wat terug te trekken en buiten ruimte om te fietsen of de natuur te ervaren bijvoorbeeld. Elke hoek heeft open kasten, waardoor kinderen ook zelf speelgoed kunnen pakken en weer opruimen.

De inrichting van de groep en de spelmaterialen stemmen we af op de ontwikkelingsfase en de interesses van de kinderen. We houden ook rekening met hun verschillende manieren van spelen. Zo is er ruimte voor wat drukker spel en een plek voor rustiger spel. Kinderen kunnen kiezen waarmee, met wie en waar ze willen spelen. Ook gaan we soms naar een andere ruimte, zoals een gezamenlijke hal of het atelier. Omdat het spelen met andere materialen of met andere kinderen een extra impuls geeft aan het onderzoeken.

Kinderen zijn graag met allerlei spullen in de weer. Een pan, vergiet, bladeren en modder is vaak minstens zo interessant als écht speelgoed. De materialen zijn eigenlijk alleen een middel om tot spelen te komen. Sommige kinderen hebben dat nauwelijks nodig en anderen juist wel. Daarom wisselen we regelmatig van (spel)materiaal. We kijken daarbij goed naar de groep, de interesses en de ontwikkelingsfase van de kinderen.

Alle spelmaterialen zijn goed zichtbaar voor de kinderen, geordend, schoon en compleet. We zetten het aantrekkelijk neer. Uitnodigend om mee te spelen. En we ruimen het zo op, dat ze de volgende keer zo weer verder kunnen met hun ontdekkingstocht.

Voor peuters hebben we materialen die te maken hebben met kleuren, vormen, ontluikende geletterdheid of rekenen en techniek. Ook het nabootsen van de grote mensenwereld en rollenspel zijn belangrijk. Dus zijn er ook verkleedkleden, een vergiet of portemonnee, puzzels en muziekinstrumenten.

Buiten is alle ruimte voor grotere grovere en snellere bewegingen (rennen, hinkelen, fietsen), het ontdekken van de natuur (insecten, vogels, planten, vallende bladeren), en andere elementen zoals de zon, schaduw,

regen, sneeuw en wind.

8. Spelen en ontdekken

Vrij spel, plezier & nieuwsgierigheid

Kinderen zijn net wetenschappers. Met ogen vol verwondering en een nieuwsgierige blik. Vanaf hun geboorte af aan spelen ze, zijn ze op onderzoek.

Baby's maken contact met hun ogen en mimiek. Later krijgen spelmaterialen en -regels een grotere rol. Door te spelen leren ze ontzettend veel en ontwikkelen ze allerlei vaardigheden. Bovendien is het de basis voor de ontwikkeling van eigenwaarde en zelfvertrouwen.

Tijdens de vrij spelmomenten laten we kinderen zoveel mogelijk zelf bepalen wat ze willen ontdekken. Maar ook wat, hoe en waarmee ze spelen. We volgen dit, zijn in de buurt en helpen soms het spel weer op gang of voegen iets toe. En dan doen we weer een stapje terug en kijken we. Per situatie bekijken we hoeveel ruimte we kunnen geven en of het nodig is om even bij te springen. Het ene kind kan best nog die tree hoger, een andere kind vindt al voldoende uitdaging in de eerste trede. Door het spel goed te volgen, naar de gezichtsuitdrukking te kijken en te luisteren naar het stemgeluid van een kind, zien we of het nodig is om te helpen.

Buiten spelen kinderen op een andere manier dan binnen. De ruimte, het weer, de natuur, het licht en de ondergrond zorgen voor nieuwe ervaringen, waardoor ook het spel en het onderzoek van kinderen verandert. We gaan elke dag naar buiten.

Buiten is alle ruimte voor grotere, grovere en snellere bewegingen (rennen, hinkelen, fietsen), het ontdekken van de natuur (insecten, vogels, planten, vallende bladeren), en andere elementen zoals de zon, schaduw, regen, sneeuw en wind. Er zijn andere associaties en uitdagingen en daardoor inspireert het kinderen tot ander spel. De nieuwe mogelijkheden zorgen ook voor verdieping in het spel, maken kinderen zelfstandig en vergroten het oplossingsgericht denken.

Jonge peuters willen sjouwen, verplaatsen, dingen ergens in stoppen en er weer uit halen. Deurtje open, deurtje dicht. Op de groep vinden de jonge kinderen aantrekkelijke materialen waarmee dit veilig kan en voor de ruimte die ze daarvoor nodig hebben. Ook buiten hebben we volop (natuurlijke) materialen om te verplaatsen met karren, kruiwagens en emmers.

Oudere peuters gaan meer samen spelen, of naast elkaar met hetzelfde spelen. Zij kunnen zich steeds beter concentreren, beheersen, plannetjes maken en uitvoeren. Ze verleggen hun grenzen en onderzoeken hoe hoog en snel ze kunnen gaan. Ze leren van alles over materialen, kleuren, grootte. En over humor, wat

wel en niet mag en hoe je keuzes maakt. Of hoe je anderen van jouw ideeën overtuigt, zonder ze een duw te geven. Dat gaat niet vanzelf. Het is een kwestie van oefenen, samen met de andere kinderen en volwassenen op de groep.

9. Verrijkende activiteiten

Variatie & uitdaging

Door spelenderwijs te ontdekken, leren kinderen elke dag iets nieuws. Dat doen ze tijdens vrij spel en tijdens de activiteiten die we aanbieden. Wij zorgen voor voldoende afwisseling tussen die twee.

Elke dag doen we diverse activiteiten. Denk aan buitenspelen, bewegen, lezen, muziek, en activiteiten op het gebied van creativiteit en techniek. Door deze variatie krijgen kinderen de kans om hun talenten te ontdekken. Op de locaties met voorschoolse educatie (VE) vullen we het activiteitenaanbod aan op basis van de specifieke ontwikkel- en leerdoelen van de kinderen. En er zijn jaarlijks terugkerende activiteiten, zoals Vriendjesweek en Modderdag.

Elke locatie werkt met een planning boordevol thema's en activiteiten. We zorgen ervoor dat de binnen- en buitenactiviteiten passen bij de ontwikkelingsfase van de kinderen op de groep. En waar mogelijk kiezen we samen met de kinderen wat we allemaal gaan doen.

Tijdens de activiteit kunnen kinderen zelf materialen kiezen en bedenken hoe ze de activiteit willen uitvoeren. Als je tekent, kan gras oranje zijn en vuur blauw. Bij elke activiteit kun je iets nieuws leren. Dat proces vinden we belangrijker dan het resultaat. Spelenderwijs ontdekken blijft dus ook tijdens een meer gestructureerde activiteit centraal staan.

Als we zien dat kinderen hun interesse verliezen of dat het te moeilijk of te makkelijk is, passen we de activiteit aan of ronden we af. En kinderen die liever niet (meer) mee willen doen, bieden we alternatieven aan.

Een jonge peuter heeft een korte concentratieboog, dus doen we kortdurende, eenvoudige spelletjes in kleine groepjes. Een eenvoudig parcours lopen, puzzelen, rijgen met grote kralen of experimenteren met vingerverf bijvoorbeeld.

Peuters stimuleren we om zelf keuzes te maken. Voor we starten, vertellen we de kinderen wat er allemaal te doen is. En kinderen die moeilijk tot spel komen geven we extra aandacht en helpen we op weg door samen te praten over de activiteit.

Peuters helpen graag mee met dagelijkse klusjes. Daar betrekken we ze dan ook graag bij. Zoals bij het tafeldekken, afruimen, was opvouwen, eten klaarmaken, boodschappen doen en tuinieren. Fruit schillen en snijden bijvoorbeeld doen we zoveel mogelijk aan tafel, zodat de kinderen mee kunnen doen, kijken en praten.

We oefenen vaardigheden als op je beurt wachten, vragen stellen, woorden geven aan emoties, andere kinderen begrijpen en helpen, kleine opdrachten uitvoeren en flexibel zijn. Daar hebben de kinderen veel profijt van als ze eenmaal naar school gaan.

10. Ouders & onderwijs

Samenwerken

De kinderopvang is een aanvulling op wat er thuis gebeurt. Net als de basisschool of de sportclub.

Samen met ouders zorgen we voor een soepele overgang van thuis naar de opvang en andersom. Door een relatie op te bouwen, die verder gaat dan alleen informatie uitwisselen, creëren we betrokkenheid. We zorgen voor een sfeer waarin we kunnen praten over de ontwikkeling van een kind, over hoe het in zijn vel zit en wat er nodig is om het goed te begeleiden.

Tijdens het brengen en halen maken we graag tijd om te horen wat het kind thuis heeft meegemaakt of om te vertellen hoe de dag bij ons is gegaan. Soms even kort, soms wat uitgebreider. Als het nodig is, plannen we graag een moment om wat langer door te praten.

Met onze ouder-app houden we ouders op de hoogte van wat er allemaal gebeurt. We delen regelmatig een dagverslag of foto.

Daarnaast zijn er vaste momenten waarop wij ouders informeren of met hen in gesprek gaan over de ontwikkeling van hun kind. Denk hierbij aan de overgangsgesprekken, tussentijdse gesprekken over de ontwikkeling, ouderavonden en nieuwsbrieven.

Een goede vertrouwensband met ouders zorgt ervoor dat we de leuke dingen kunnen delen. En elkaar ook weten te vinden als het minder goed gaat.

Oudercommissie

Wij horen graag wat ouders van ons beleid en onze aanpak vinden. Dat kan op allerlei manieren. Elke locatie heeft een oudercommissie, of maakt gebruik van een andere vorm van ouderraadpleging. Een paar keer per jaar vraagt de locatiemanager de leden om mee te denken en praten. Bijvoorbeeld over de

uitvoering van het pedagogisch beleidsplan, het Veiligheid- en gezondheidsbeleid en voeding. De oudercommissie heeft dan adviesrecht. Daarnaast is de oudercommissie soms betrokken bij het organiseren van ouderavonden en feesten.

In het tweede deel van dit beleid is meer te lezen over de oudercommissie van deze locatie.

Voor meer informatie kunnen ouders altijd bij de locatiemanager terecht.

Samenwerken met scholen

We werken graag samen met basisscholen. Dat kan op veel verschillende manieren. Bijvoorbeeld door afspraken te maken over activiteiten en over de overdracht, als kinderen van de peuteropvang doorstromen naar de basisschool. Soms gaat het nog een stap verder. En werken we met een gezamenlijke visie op spelen, leren, samenleven, samenwerken en communicatie. In dat geval maken we beide deel uit van een zogenaamd integraal kindcentrum (IKC).

De praktijk

Onze locatie

Kinderdagverblijf Bios en Peuterspeelzaal Ollie hebben een mooi ruim opgezette locatie. Wij beschikken over een grote hal met verschillende hoeken om de fantasie van de kinderen te prikkelen en waar gezellig samen gespeeld kan worden. Wij hebben een ruime tuin met diverse speeltoestellen. In die tuin is een appelboom en een druivenstruik. In het voorjaar maken we onze eigen moestuin.

In ons kindercentrum is de voertaal Nederlands.

Wanneer zijn we open?

Onze locatie is open van maandag tot en met vrijdag van 7.00 tot 18.30 uur. Met uitzondering van officiële feestdagen.

Stamgroepen

De kinderen worden opgevangen in een zogenaamde stamgroep. Dit is een vaste groep kinderen in een eigen groepsruimte die qua sfeer en inrichting bij hun leeftijd past. Elke stamgroep heeft een team van vaste pedagogisch medewerkers. Hierdoor voelen kinderen zich veilig en op hun gemak.

Gedurende de week maakt elk kind gebruik van maximaal twee stamgroep ruimtes.

Figuur 1. Groepsindeling met leeftijdsopbouw en beroepskracht-kind-ratio

Groepen	Leeftijd*	Maximaal aantal kinderen	Aantal gekwalificeerde pedagogisch medewerkers	Maximaal aantal stagiaires (BBL/BOL)
Ijsbeertjes oranje	0-2	12	3	1
Ijsbeertjes Paars	0-2	12	3	1
Tijgertjes	2-4	16	2	1
Apen	2-4	16	2	1

Aan kinderen vanaf een jaar koppelen we maximaal drie vaste pedagogisch medewerkers.

Als een pedagogisch medewerker door bijvoorbeeld verlof of ziekte wat langer niet aanwezig is zoeken wij zoveel mogelijk naar een vaste vervanger.

Ouders krijgen tijdens het intakegesprek te horen op welke stamgroep hun kind is geplaatst. Naast iedere deur hangen foto's van de vaste pedagogisch medewerkers van de groep.

Op het informatiebord in de hal kun je zien welke pedagogisch medewerkers op welke dag op de groep zijn. Bij de toegangsdeur van iedere groep hangen de foto's van de pedagogisch medewerkers welke die dag werken.

Samenwerken van groepen

We vangen kinderen zoveel mogelijk op in hun eigen groepsruimte. Maar op vakantiedagen of dagen waarop er structureel minder kinderen zijn (bijvoorbeeld op woensdagen en vrijdagen), kunnen groepen samenwerken in de ruimte van één van beide groepen. We zorgen ervoor dat er dan een vaste medewerker van elke groep aanwezig is, dat de inzet van medewerkers per afzonderlijke groep klopt en dat de maximale groeps grootte niet wordt overschreden. In de tabel van de leeftijdsopbouw van de groepen (zie figuur 1), staat welke groepen op welke dag structureel met elkaar samenwerken.

Deze samenwerking tussen groepen heeft voordelen ten opzichte van het werken met kleinere groepen. Er zijn bijvoorbeeld meer speelmogelijkheden en als er door het samenwerken meer pedagogisch medewerkers op de groep werken, draagt dat bij aan transparantie en veiligheid. Ouders en kinderen laten we altijd weten wanneer en waar de groepen samenwerken via het ouderportaal of het informatiebord naast de deur van de groep.

Als er door omstandigheden niet aan één van de bovengenoemde punten kan worden voldaan, zien we het samenwerken van de groepen op als opvang op een tweede stamgroep en vragen wij ouders vooraf schriftelijk om toestemming.

Aan het begin en het einde van de dag

Ook aan het begin en aan het eind van de dag, kunnen kinderen in een andere ruimte ontvangen of weer opgehaald worden. Met ouders en kinderen wordt duidelijk gecommuniceerd wanneer en hoe dit plaats vindt.

Tussen 7.00 en 8.00 uur worden alle kinderen samengevoegd en op de hal opgevangen. Zodra de tweede collega komt (afhankelijk van het kind aantal maar uiterlijk 8.00 uur), gaan de kinderen naar hun eigen groep. Ook aan het eind van de dag voegen wij samen op de hal. Dit is in principe vanaf 18.00 uur.

Tijdens vakantieperiodes

In vakantieperiodes zijn er vaak veel kinderen afwezig. Wij maken daarom voor deze weken een speciaal vakantierooster. Komen er in de vakantie(s) op de groep van een kind minder kinderen, dan kunnen wij die groep opvangen op een andere groep. Wij vragen hiervoor toestemming van de ouders.

Activiteiten buiten de eigen groep

Naast de activiteiten die we doen op de eigen groep, doen we ook weleens activiteiten buiten de eigen groep.

Spelen met nét weer andere materialen, kennismaken met andere kinderen en letterlijk om het hoekje kijken; hoe leuk is het om ook eens buiten je eigen groep te spelen? Bij ons kan dat, door het open deuren-beleid. Kinderen die toe zijn aan extra uitdaging mogen spelen en rondkijken in andere ruimtes of groepen van onze locatie. Soms alleen, soms met een paar vriendjes. Zo oefenen ze hun sociale vaardigheden, doen nieuwe ideeën op en zien ze ook andere pedagogisch medewerkers.

We zorgen ervoor dat de kinderen zich tijdens deze activiteiten emotioneel veilig voelen. Ze worden begeleid en kunnen altijd terug naar hun eigen groep. Door het gezamenlijk binnen- en buitenspelen kennen de kinderen elkaar en andere pedagogisch medewerkers.

Tijdens de activiteiten buiten de groep kan de beroepskracht-kind-ratio (BKR) tijdelijk worden losgelaten. Die is afgestemd op de stamgroep (www.1ratio.nl), terwijl kinderen tijdens de open deuren ook elders kunnen zijn. Zo kan een kind altijd weer terug naar zijn eigen stamgroep, als het niet meer mee wil doen aan een activiteit buiten de groep.

Dit is vaak na het eetmoment om 12.00 uur . Hierbij kan gedacht worden aan buiten spelen of de wakkere kinderen die samen op de hal een activiteit doen. Bij deze activiteiten wordt rekening gehouden met een ieders kunnen door het niveau van de activiteit aan te passen op de ontwikkeling van het kind. Bijvoorbeeld: bij een kleurenspeel met kraaltjes kan een ouder kind de kleuren benoemen en rijgen aan het touw en een jonger kind alleen de kralen rijgen waarbij de pedagogisch medewerker de kleuren benoemd. Om de emotionele veiligheid te waarborgen gaat er zoveel mogelijk een vaste pedagogisch medewerker mee met

de kinderen van haar groep.

De baby's nemen een bijzondere plek in binnen het open deuren beleid. Zij hebben immers meer dan de oudere kinderen veiligheid en geborgenheid nodig in de vorm van de vaste pedagogisch medewerker en de vaste omgeving. De baby's worden betrokken bij het open deuren beleid door interactief met de peuters te spelen/ leren. De wat ouders peuters "helpen" mee op de babygroep? door samen met de pedagogisch medewerker een flesje vast te houden, samen te dansen met de baby's of samen in een boekje te kijken.

Activiteiten buiten de locatie

Voor kinderen kan het leuk, uitdagend en leerzaam zijn om de nabije omgeving te ontdekken. Daarom doen we soms activiteiten buiten onze eigen locatie. Denk aan een bezoek aan de bibliotheek, het park of de kinderboerderij. We volgen hierbij altijd het protocol 'Activiteiten buiten de locatie'. Voor vertrek bereiden we ons goed voor o.a. door een uitgebreide checklist op risico's in te vullen. Deze is op te vragen bij de locatiemanager.

Wij informeren ouders hierover tijdens het intakegesprek zodat zij het aan kunnen geven als zij bezwaar hebben tegen één of meer van deze activiteiten.

Naast alle activiteiten op de locatie maken we ook gebruik van de gelegenheid om kleine uitstapjes met de kinderen te maken. Op onze locatie valt hierbij te denken aan een bezoek het grasveld aan de overkant van de Cinemadreef, spelen op het schoolplein van de Polygoon of een bezoek aan de Bibliotheek.

3-uursregeling Peuteropvang

Omdat de peuteropvang geen openingstijden van 10 uur of langer heeft, is er geen sprake van een 3-uursregeling. Tijdens de openingstijden wordt altijd de BKR gehanteerd.

3-uursregeling Kinderdagverblijf

Op een aantal momenten van de dag zijn er minder pedagogisch medewerkers op de groep, bijvoorbeeld op momenten dat er veel kinderen slapen en medewerkers pauze nemen of aan het begin en het einde van de dag als er vaak minder kinderen zijn. Dit doen wij niet meer dan 3 uur op een dag, in de wetgeving ook wel 'de drie uursregeling genoemd'.

Als we afwijken van de beroepskracht-kind-ratio, werkt minimaal de helft van het aantal vereiste beroepskrachten. In het werk rooster van de locatie registeren we de werk- en pauzetijden, dit rooster is inzichtelijk op de locatie.

In het schema hieronder staat op welke momenten wij kunnen afwijken van de beroepskracht-kind-ratio.
Op de overige tijden wordt niet afgeweken van de beroepskracht-kindratio.

Figuur 2. Tijden waarop we afwijken van de beroepskracht-kind-ratio.

IJsbeertjes Oranje

Groepsnaam	Maandag	Dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag
Ochtend	8.30-9.00	8.30-9.00	9.00-9.30	8.30-9.00	9.00-9.30
Middag	13.00-14.30	13.00-14.30	13.00-14.30	13.00-14.30	13.00-14.30
Avond	17.00-18.00	17.00-18.00	16.45-17.45	17.00-18.00	17.00-18.00

Figuur 2. Tijden waarop we afwijken van de beroepskracht-kind-ratio.

IJsbeertjes Paars

Groepsnaam	Maandag	Dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag
Ochtend	8.30-9.00	9.00-9.30	8.30-9.00	8.30-9.00	8.00-9.00
Middag	13.00-14.30	13.00-14.30	13.00-14.30	13.00-14.30	13.00-14.30
Avond	17.00-18.00	17.00-18.00	17.00-18.00	17.00-18.00	17.00-18.00

Figuur 2. Tijden waarop we afwijken van de beroepskracht-kind-ratio.

PG De Tijgers

Groepsnaam	Maandag	Dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag
Ochtend	8.30-9.30	8.30-9.30	8.30-9.30	8.30-9.30	8.45-9.15
Middag	13.30-14.30	13.30-14.30	13.30-14.30	13.30-14.30	13.30-15.00
Avond	16.30-17.30	16.30-17.30	16.30-17.30	16.30-17.30	16.30-17.30

Figuur 2. Tijden waarop we afwijken van de beroepskracht-kind-ratio.

PEN

PG de Apen

Groepsnaam	Maandag	Dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag
Ochtend	8.30-9.30	8.00-9.00	8.30-9.30	8.00-9.00	8.00-9.00
Middag	13.30-14.30	13.30-14.30	13.30-14.30	13.30-14.30	13.30-15.00
Avond	17.00-18.00	17.00-18.00	16.30-17.30	17.00-18.00	16.30-17.30

Wenafspraken

Die eerste paar keren op de peuteropvang/kinderdagverblijf kan best even wennen zijn. Voor kinderen en ouders. Daar nemen we dan ook de tijd voor en maken we samen afspraken over. Goed om te weten: voorafgaand aan de officiële startdatum (zoals vermeld in het contract) kan een kind twee keer een dagdeel komen wennen. Het is dan wel belangrijk dat de getekende plaatsingsovereenkomst is ontvangen door de locatiemanager.

Na de officiële startdatum mag het kind in overleg nog vaker komen wennen. We gaan daarbij altijd uit van de wettelijk vastgestelde beroepskracht kind ratio – het aantal kinderen ten opzichte van het aantal

aanwezige pedagogisch medewerkers - en de maximale groepsgrootte. In overleg met de ouders en de pedagogisch medewerker worden de wendagen afgesproken en schriftelijk vastgelegd en ondertekend. Er kunnen maximaal twee kinderen tegelijk op een groep wennen.

Wennen bij doorstroming naar een andere groep

Als een kind naar een andere groep gaat, spreken ouder(s) en pedagogisch medewerkers samen af hoe we het kind het beste kunnen laten wennen aan de nieuwe situatie. Het aantal keer wennen verschilt per kind. Het is belangrijk dat het kind minstens een keer op de nieuwe groep gaat spelen, eten en slapen. Het liefst gaat een kind minimaal drie keer. We starten daar twee weken voor de overstapdatum mee, aan de hand van het wenschema. Er kunnen maximaal twee kinderen tegelijk wennen op een groep.

Slapen

Elke baby heeft zijn eigen slaapritme. Tijdens het intakegesprek horen we graag meer over het ritme van jouw kind, zodat we daar rekening mee kunnen houden. Geleidelijk komen kinderen steeds meer in het dagritme van de groep, dat doen ze allemaal in hun eigen tempo. Door alle nieuwe indrukken op het kinderdagverblijf kan de slaapbehoefte en daardoor het slaapritme bij ons anders zijn dan thuis.

Onze medewerkers volgen ons beleid Veilig slapen. Zo leggen we een kind altijd op de rug te slapen en bakeren we niet in.

Tijdens het kennismakingsgesprek bespreken wij dit uitgebreid met de ouders.

Eten en drinken

Een lekkere appel, een bruine boterham met zuivelspread; we genieten graag samen van lekker en gezond eten en drinken. Dat is niet alleen gezond voor de lichamelijke groei, maar stimuleert ook de ontwikkeling van het brein. Daarbij volgen we de richtlijnen van het Voedingscentrum. Zo drinken de kinderen vooral water en thee. En eten we gezonde tussendoortjes, zoals groente en fruit.

Op verjaardagen houden we de traktaties graag klein en zo gezond mogelijk. Eventueel kunnen we op de groep, bijvoorbeeld samen met de jarige, zorgen voor een gezonde, feestelijke traktatie.

Meer informatie over gezond trakteren staat in ons voedingsbeleid en op de website van het [Voedingscentrum](https://www.voedingscentrum.nl) en www.gezondtrakteren.nl.

Als je kind ergens allergisch voor is of een dieet volgt, dan horen we dat graag. Zodat we samen kunnen kijken naar de mogelijkheden binnen ons aanbod. Heeft je kind andere (dieet)producten nodig dan wij

aanbieden, dan kun je dit zelf meenemen.

Oudercontacten

Er wordt ongeveer 1 keer in de 3 maanden een algemene nieuwsbrief verspreid, zowel vanuit de organisatie als de groepen. Deze worden via de mail naar elke individuele ouder gestuurd en er hangt een geprinte versie op het informatiebord in de gang. Dit geldt voor het kdv en voor de psz.

De oudercontacten bij de peuterspeelzaal en het kinderdagverblijf zijn:

- Kennismakingsgesprek bij intake
- Overdracht bij brengen en halen
- Evaluatiegesprek na 6 weken tot 3 maanden
- Bij overgang naar nieuwe groep
- 10 minuten gesprek
- Zo nodig bij extra zorg

Bij het brengen is er gelegenheid om een persoonlijke overdracht te geven. Hoe gaat het met het kind en zijn er bijzonderheden waar we rekening mee mogen houden. Gedag zeggen verloopt voor elk kinderen anders. Een aantal kinderen vindt het prettig om de ouder gedag te zeggen en meteen te gaan spelen. Anderen willen eerst nog even knuffelen om daarna, eventueel samen met de pedagogisch medewerker, papa of mama uit te zwaaien.

Wanneer kinderen worden opgehaald vindt er altijd een mondelinge overdracht plaats.

Afhankelijk van de behoefte van het kind en de ouder wordt hier invulling aan gegeven.

De informatie over het eten, drinken en slapen kunnen ouders terug lezen op het white bord of in de ouderapp Konnect.

We vinden het fijn om alle kinderen en ouders aan het eind van de dag persoonlijk gedag te zeggen.

Oudercommissie

Alle kindercentra beschikken over een oudercommissie. Deze overlegt een aantal keer per jaar met de locatiemanager over het interne beleid op het kinderdagverblijf. Het gaat daarbij om zaken als de uitvoering van het pedagogisch beleidsplan, voedingsaangelegenheden en de Risico-Inventarisatie Veiligheid en Gezondheid (RI). De oudercommissie heeft op deze zaken adviesrecht. Daarnaast is de oudercommissie soms betrokken bij het organiseren van ouderavonden en feesten.

Op dit moment heeft Bios geen oudercommissie. We zijn op allerlei manieren druk bezig met het werven van ouders. We doen dit schriftelijk via de nieuwsbrief en folder die we uitreiken, mondeling door het persoonlijk aanspreken van de ouders.

Goed om te weten

Wat als je kind ziek is?

Als je kind ziek is of koorts heeft, zal het zich op de opvang minder prettig voelen. Dan is het goed om te kijken of het mogelijk is om hem thuis te houden. Of misschien twijfel je? Laat dan wel even weten dat je kind niet helemaal fit is. Dan kunnen we daar rekening mee houden en extra letten op ziekteverschijnselen.

Heb je je kind 's ochtends paracetamol gegeven? Ook dat horen we graag, zodat we extra alert kunnen zijn op plotselinge toename van de koorts als de paracetamol is uitgewerkt. Wij zijn terughoudend met het geven van paracetamol.

Als we merken dat je kind zich niet lekker voelt, dan nemen we direct contact met je op om te overleggen wat voor jouw kind het beste is.

Heeft je kind een besmettelijke ziekte, zoals de waterpokken? Dan kan hij - op een enkele uitzondering na - gewoon komen. Wel vragen we je om in dat geval vooraf telefonisch contact op te nemen, zodat we ons kunnen voorbereiden. We volgen altijd de richtlijnen van het RIVM en vragen de GGD om advies over de specifieke situatie (omvang uitbraak, leeftijd van de kinderen, de specifieke infectieziekte). Vertel het ook als je kind een besmettelijke ziekte heeft, maar die dag niet naar ons toe zou komen. Wij kunnen dan andere ouders informeren dat er een uitbraak is op de locatie.

Ook de hoofdluis kent de weg naar de peuteropvang. Heeft jouw kind hoofdluis? Laat dat dan even weten, zodat we andere ouders kunnen informeren. Daarnaast vragen wij je om je kind te behandelen voordat het bij ons komt.

Als er op onze locatie een besmettelijke ziekte heerst (of hoofdluis), laten we dat weten via posters op de locatie en een bericht in de ouder-app.

Persoonlijke eigendommen

Zorg ervoor dat je kind geen kostbare of dierbare bezittingen bij zich heeft, zoals sieraden of dure kleding. Wij zijn niet verantwoordelijk voor diefstal of verlies van eigendommen van kinderen of ouders.

Bezoek je de groep, zorg er dan voor dat jouw persoonlijke eigendommen, zoals je handtas, buiten het bereik van kinderen staan. Zo voorkomen we dat kinderen in aanraking komen met gevaarlijke voorwerpen, zoals aanstekers, medicijnen en dergelijke.

En denk eraan om deuren en hekjes direct achter je te sluiten, zo voorkomen we dat kinderen op voor hen gevaarlijke plekken komen.

Ieder kind op het kinderdagverblijf heeft een tas aan de kapstok en een mandje op de groep. Hierin kunnen de persoonlijke spullen van het kind worden opgeborgen. Jassen, sjaals en handschoenen gaan in de tas aan de kapstok, een knuffel of een speentje in het mandje op de groep.

Incidenteel of structureel afnemen van extra dagdelen Peuteropvang

Op de peuteropvang komen kinderen op vaste dagdelen, zitten altijd in een dezelfde groep en volgen een vast programma met vaste pedagogisch medewerkers. Daardoor is het niet mogelijk om incidenteel een extra dagdeel af te nemen of om een dag te ruilen.

Incidenteel of structureel afnemen van extra dagdelen kinderdagverblijf

Het is mogelijk om structureel of incidenteel een extra dag(deel) opvang af te nemen. Het liefst vangen we kinderen dan op in de eigen groep, zodat ze zich veilig en geborgen voelen. Als er op de eigen groep geen plek meer is, kunnen we kinderen ook op een andere groep opvangen. We vragen je dan vooraf schriftelijk om toestemming. De locatiemanager kan je informeren over hoe dat in zijn werk gaat.

Een dag ruilen

Wil je je vaste dag een keer ruilen voor een andere dag? Dat regel je eenvoudig via de ouder-app. Jij vult je wensen in en de pedagogisch medewerkers kijken dan of er die dag plek is op de groep. Alle afspraken rond ruilen lees je in de aanvullende algemene voorwaarden bij je overeenkomst. Deze aanvullende algemene voorwaarden staan ook op onze website.

Niet tevreden?

Over wensen en klachten gaan we graag in gesprek. Het liefst op de plek waar de situatie zich voordoet en met de betrokkenen. Zo kunnen wij hopelijk uw zorgen of ontevredenheid snel wegnemen. Komen we er samen toch niet goed uit? Dan kunt u een schriftelijke klacht indienen. De klachtenprocedure kun je opvragen bij de locatiemanager.

Klachten kunnen ook worden voorgelegd aan de Geschillencommissie kinderopvang.

Kwaliteit staat voorop!

Ons pedagogisch beleid omvat alles wat te maken heeft met de uitvoering van onze pedagogische visie in de praktijk. Het beleid wordt grotendeels ontwikkeld door de afdeling Kwaliteit, Pedagogiek & Innovatie. De kwaliteitsmanagers zijn de belangrijkste schakel tussen het centraal vastgestelde beleid en de uitvoering in de praktijk. Partou is opgedeeld in acht regio's. In elke regio werken twee kwaliteitsmanagers. Zij

ondersteunen de locatiemanagers en operationeel managers bij het uitvoeren en borgen van beleid. De collega's van de afdeling Learning & Development, ondersteunen daarbij met inspirerende trainingen, inwerkdagen en middelen zoals onze eigen online leeromgeving.

Pedagogisch coaches

Onze pedagogisch coaches spelen een belangrijke rol in het leren en ontwikkelen van pedagogisch medewerkers. Zij ondersteunen pedagogisch medewerkers tijdens hun werk. Zij geven coaching en advies ten aanzien van hun pedagogisch handelen en hun professionele ontwikkeling. Iedere pedagogisch medewerker ontvangt in ieder geval eens per jaar coaching. Op basis van een pedagogisch focusplan. Dat kan zijn individueel of in teamverband.

Elke vaste pedagogisch medewerker, inclusief beroepskrachten in opleiding én de flexibele medewerkers, krijgt zo de nodige aandacht van de coaches. Uitzendkrachten krijgen coaching via het uitzendbureau.

Verdelen van beleid en coaching over de locaties

In het pedagogisch beleid van iedere locatie noteren we jaarlijks – met peildatum 1 januari- hoeveel uren voor beleid en coaching wij voor de hele organisatie minimaal gaan inzetten en hoe wij dat verdelen over de locaties.

De verdeling van beleidsuren is grotendeels gelijk verdeeld over de locaties. Ook de inzet van coaching is grotendeels gelijk verdeeld, maar daar leveren we ook maatwerk. Elk jaar stellen de locatiemanager, kwaliteitsmanager en pedagogisch coach op hoofdlijnen een plan op (pedagogisch focusplan). Soms blijken er in de loop van het jaar aanpassingen nodig. Voor meer informatie over de wettelijke vereisten: <https://www.veranderingenkinderopvang.nl/>

Het aantal uren voor coaching en beleidsvorming bepalen wij aan de hand van de wettelijke rekenregel (voor beleidsontwikkeling: 50 uur x het aantal kindercentra) plus (voor coaching: 10 uur x aantal fte pedagogisch medewerkers). Ook de gemiddelde inzet van inval- en uitzendkrachten wordt daarin meegenomen.

Op 1 januari 2021 hebben wij totaal 968 locaties en 5.096 fte. Uitgesplitst naar beide houders (Partou en Smallsteps) betekent dit dat onze minimale ondersteuning er dit jaar als volgt uitziet:

Houder	Aantal locaties	Aantal fte	Beleidsuren (locaties x 50)	Coachingsuren (fte x 10)
Partou	390	2.455	19.500	24.547
Smallsteps	578	2.641	28.900	26.413

Totaal	968	5.096	48.400	50.960
--------	-----	-------	---------------	---------------

In 2021 krijgt onze locatie 50 uur voor pedagogische beleidsontwikkeling en 104 uur voor pedagogische coaching.

Jaarcyclus

Het pedagogisch beleid brengen we via een vaste ritmiek onder de aandacht van de pedagogisch medewerkers. Zo is er elk kwartaal een locatiemanagersoverleg en zijn er aansluitend teamoverleggen. De verschillende afdelingen ondersteunen dit proces met informatie en inspiratie. Ook staat er ieder kwartaal een pedagogisch uitgangspunt centraal.

Interne monitoring

De kwaliteitsmanager ziet er samen met de locatiemanager op toe dat het pedagogisch beleid uitgevoerd wordt in de praktijk. Dit doen zij o.a. door ieder kwartaal een locatie te bezoeken en door te vragen op een aantal belangrijke onderwerpen.

De afdeling Monitoring, Wetenschap & Advies monitort verschillende onderdelen van de pedagogische kwaliteit en zorgt voor actuele kennis door onze samenwerking met verschillende universiteiten in Nederland.

Jaarlijkse inspectie door de GGD

In opdracht van de gemeente bezoekt de GGD jaarlijks elke kinderopvanglocatie. De GGD-inspecteur kijkt dan of we voldoen aan Wet kinderopvang en de kwaliteitseisen voor peuterspeelzalen. Bijvoorbeeld op het gebied van ouderinspraak, personeel, veiligheid en gezondheid, accommodatie en inrichting, groepsgrootte en beroepskracht-kind-ratio. Ook het pedagogisch beleid, de pedagogische praktijk en klachten komen aan bod. Het meest recente inspectierapport vind je op de webpagina van onze locatie. Daarnaast deelt de locatiemanager het rapport met de oudercommissie.

Extra kwaliteit

Al onze locaties voldoen aan de kwaliteitseisen van de wet Kinderopvang. En we doen meer. Zo werken alle locaties volgens ons eigen beleid en vastgestelde procedures. Bijvoorbeeld ons Veiligheids- en gezondheidsbeleid, onze interne zorgstructuur en bieden we onze medewerkers verdiepende pedagogische informatie. Zo zorgen we ervoor dat wij op al onze locaties op dezelfde, deskundige manier werken.

Kwalificatie pedagogisch medewerkers

Alle medewerkers, inclusief inval- en uitzendkrachten, hebben een erkend diploma voor het werken in de kinderopvang en een verklaring omtrent gedrag (VOG). Alle eisen voor pedagogisch medewerkers staan in de cao. Met de daarin genoemde opleidingen voor de kinderopvang (0 tot 4 jaar), kun je ook op de buitenschoolse opvang (4 tot en met 12 jaar) werken. Daarnaast worden er in de cao opleidingen genoemd waarmee je alleen op de bso kunt werken en dus niet in de kinderdagopvang.

Beroepskrachten-in-opleiding, stagiairs en vrijwilligers

In ons beroepspraktijkvorming (BPV)-beleid staat hoe wij omgaan met de verantwoordelijkheden en taken van beroepskrachten-in-opleiding en stagiairs. Dit verschilt per opleiding (mbo PW 3 of 4), per leerjaar en hangt ook af van de stage-ervaring van de student. Het uitgangspunt is dat de beroepskrachten-in-opleiding en stagiairs eerst alleen meekijken en de taken vervolgens onder begeleiding uitvoeren, voordat ze deze zelfstandig oppakken.

Beroepskrachten-in-opleiding en stagiairs werken continu onder begeleiding en verantwoording van een gediplomeerd pedagogisch medewerker, die on the job feedback geeft. De werkbegeleider is een ervaren beroepskracht die hiervoor een interne training heeft gevolgd.

De student en de werkbegeleider evalueren de stage en maken afspraken over de taken en verantwoordelijkheden voor de komende periode. Bijvoorbeeld met het zogenaamde waarderingsformulier. Dit formulier uit het beroepspraktijkvorming-beleid is gebaseerd op de kerntaken uit het kwalificatiedossier (van de opleiding pedagogisch medewerker kinderopvang). Uiteraard is er daarnaast ruimte voor opdrachten vanuit de opleiding.

Eerste- en tweedejaars beroepskrachten-in-opleiding en stagiairs staan steeds op dezelfde groep. Dit in verband met hun ontwikkelingsfase. Derdejaars beroepskrachten-in-opleiding en stagiairs kunnen binnen de locatie wel op meerdere groepen worden ingezet. Deze keuze is aan de locatiemanager.

Op onze locatie werken we niet met vrijwilligers die formatief worden ingezet. Wel werken we in beperkte mate met vrijwilligers als extra ondersteuning.

Als er op onze locatie een beroepskracht-in-opleiding of stagiair is, dan informeert de locatiemanager de ouders hierover via het ouderportaal of het informatiebord naast de deur. De taken die hij of zij doet, staan beschreven in het BPV-beleid. Dit ligt ter inzage bij de locatiemanager.

Voorschoolse educatie

Visie op voorschoolse educatie

De opvoeding van kinderen en het ondersteunen in hun ontwikkeling zien wij als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de pedagogisch medewerkers, de locatiemanager en de ouders. De pedagogisch medewerkers en ouders houden elkaar dan ook op de hoogte van de activiteiten, belevenissen en de ontwikkeling van het kind. Daarnaast stimuleert de pedagogisch medewerker de ouders om mee te doen met activiteiten die goed zijn voor de ontwikkeling van het kind. Zo bereiden we kinderen samen voor op een goede start op de basisschool.

Kinderen van 2,5 tot 4 jaar kunnen bij ons terecht voor 960 uur voorschoolse educatie, verdeeld over een periode van 1,5 jaar.

Bij ons is Ollie de VE groep. Wij hebben een VE-aanbod van maximaal 6 uur per dag, van 08.00 tot 12.00 uur en van 12.45 uur tot 17.00 uur. Dit doen we gedurende 40 weken in het jaar van maandag tot en met vrijdag.

Programma voorschoolse educatie

Wij werken met een speciaal programma voor voorschoolse educatie. Dit stimuleert de brede ontwikkeling van het kind en bereidt kinderen voor op het basisonderwijs. Zo vergroten we hun onderwijskansen. Op een speelse manier en aan de hand van aansprekende thema's leren kinderen door spel, muziek, creatieve activiteiten en in de kring allerlei begrippen en vaardigheden. Al deze activiteiten zijn gericht op het stimuleren van de ontwikkelingsdomeinen taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotioneel. De pedagogisch medewerkers op deze groepen zijn daarvoor opgeleid.

Piramide

In het voorschoolse educatie-programma Piramide staan spel en de ontwikkeling van peuters centraal. Door de combinatie van spelen en stimuleren we hun taal- en denkontwikkeling en de ontwikkeling van hun creativiteit en persoonlijkheid. Er zijn heldere regels en een duidelijke structuur. De kinderen krijgen uitleg op hun eigen niveau.

Piramide is bedoeld voor kinderen van 2,5 tot 6 jaar. We hebben daarbij bijzondere aandacht voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben. Het programma is opgebouwd rond thema's (bijvoorbeeld wonen, de seizoenen, verkeer, feest, ziek en gezond zijn). Binnen die thema's doen we activiteiten, spelletjes en zingen we liedjes. Zo doen kinderen ervaringen op waarmee ze hun kennis en vaardigheden uitbreiden. De activiteiten doen we in een grote of juist kleine groep. Die kleinere groep maken we op basis van leeftijd of ontwikkelingsfase, zodat we de activiteit kunnen afstemmen op de behoefte van de kinderen.

Stimuleren van de ontwikkeling

Ons programma is gericht op het gestructureerd en samenhangend stimuleren van de ontwikkeling op het gebied van taal, rekenen, motoriek en de sociaal emotionele ontwikkeling.

Piramide stimuleert jonge kinderen op een speelse manier in hun ontwikkeling. Piramide is een totaalprogramma, wat opgebouwd is met projecten, en met alle aandacht voor alle ontwikkelingsgebieden. Deze worden samen gebruikt. Door een slimme combinatie van uitdagende activiteiten krijgen kinderen van uit een veilige omgeving grip op de wereld.

De methode is geschikt voor alle kinderen van 0 tot 7 jaar, van kinderdagverblijf tot voorschool en ook nog tot en met groep 3 van de basisschool. Voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben, is er een tutorprogramma beschikbaar. En voor kinderen die meer uitdaging nodig hebben zijn er activiteiten die bij de projectboeken zijn opgenomen. Piramide is ontwikkeld door Cito.

Kinderen ontdekken de wereld spelenderwijs. Met de uitdagende activiteiten wordt dit voor de kinderen een groot feest. Het initiatief om lekker te spelen en te leren ligt in eerste instantie bij de kinderen. Daarbij worden vier vaste stappen gevolgd:

Oriënteren: Deze stap gaat over het kinderen te laten richten op het thema en om ze in de sfeer te brengen. De activiteiten die uitgevoerd worden moeten zoveel mogelijk aansluiten bij ervaringen van de kinderen. Dit geeft de kinderen veiligheid en vertrouwen. Dit gebeurt altijd op een spelende manier.

Demonstreren: Dit is de eerste leerstap. Het doel van het demonstreren is om heldere voorbeelden te geven van het onderwerp, zodat je een stabiele basiskennis kan ontwikkelen. Bij het demonstreren speelt waarneming een belangrijke rol. Kinderen moet kunnen proeven, ruiken, voelen en vooral dingen zien, en zo stimuleer je dit.

Verbreden: Dit is bedoeld als begripsuitbreiding. Hierbij zoek je naar relevante kenmerken bij meerdere voorbeelden. Ze moeten helder zijn, maar mogen ook wel wat moeilijker. Hierbij komen ook de basisbegrippen weer aan bod en worden extra begrippen aangeboden. Bij verbreden wordt meer afstand genomen van het hier en nu.

Verdiepen: Verdiepen heeft als doel om het geleerd bij demonstreren en verbreden verder op eigen wijze toe te passen in nieuwe situaties. Zo leren de kinderen zelf dingen op te lossen en een stapje hoger abstract te leren denken.

Dagritme

Bij alles wat we doen en hoe we dat doen, denken we steeds aan de ontwikkeling van het kind. Het dagritme is in grote lijnen steeds hetzelfde. Dat is herkenbaar voor de kinderen, het geeft ze houvast. Soms kiezen we ervoor om de wensen of behoeftes van de kinderen te volgen en wijken we af van het basisdagritme. Elke dag heeft vrije, begeleide en geleide activiteiten. Bij vrij spel kiezen kinderen zelf waar en waarmee ze willen spelen. Medewerkers observeren het spel van de kinderen en gebruiken dit om hun aanbod van activiteiten op af te stemmen. Tijdens begeleide activiteiten vragen we de kinderen om in kleine groepjes mee te doen met een activiteit, die door een medewerker wordt begeleid. Bij geleide activiteiten worden peuters in kleine groepjes extra gestimuleerd in hun ontwikkeling.

Brengen

Elke dag begint met een spelinloop. Kinderen en ouders worden persoonlijk begroet, waarna de ouders ongeveer een kwartier samen met hun kind meespelen. In de verschillende hoeken van de speelzaal en op tafel staat het materiaal klaar dat past bij het project waarmee we op dat moment in de speelzaal bezig zijn. Het even meespelen, geeft de kinderen een gevoel van veiligheid en erbij horen.

Tafelmomenten

Na het spelen ruimen de kinderen op. We gaan naar de wc, wassen de handen en gaan aan een van de twee tafels zitten. We zingen een liedje en het hulpje van de dag deelt de bakjes met daarin door de kinderen zelf meegenomen fruit uit. De peuters drinken uit een gewone beker. Het eten en drinken is een rustmoment, maar ook een moment om bijvoorbeeld nog even over het thema te praten en wat aandacht te hebben voor elkaar.

Is er iemand jarig? Dan vieren we dat met een feestje!

De jarige krijgt een mooie feesthoed, er worden slingers opgehangen, in de kring wordt er gezongen voor de jarige die op de feeststoel mag zitten en krijgt de jarige een cadeautje van Ollie.

Na het zingen mag de jarige trakteren, wij hebben een antisnoep beleid voor de traktaties.

Vrij spel

Na de kring gaan de kinderen spelen en werken in de diverse hoeken. Kinderen die dat nodig hebben krijgen hulp van de medewerker. De speelzaal heeft allerlei uitdagende hoekjes waaruit de kinderen vrij kunnen kiezen om in groepjes te spelen. Zo hebben wij een bouwhoek, een huishoek, een zandhoek, een creatieve hoek, een puzzelhoek en een leeshoek. De kinderen worden (indien nodig) gestimuleerd om eens een andere activiteit te lezen. Iedere hoek, is afhankelijk van het thema, anders opgebouwd.

Activiteiten en dagelijkse uitstapjes

De peuterspeelzalen van Olliel werken volgens de Piramide Een project is een uitgebalanceerd geheel van activiteiten rond één ontwikkelingsgebied waarin andere ontwikkelingsgebieden ondersteunend werken. Een project duurt meestal vier weken. Het thema moet daarbij aansluiten aan de belevingswereld van de peuter. We zingen liedjes die bij het thema horen en lezen boekjes die met het thema te maken hebben. We knutselen in de sfeer van het project en de inrichting van de speelzaal passen we aan het thema aan. Op de ontdektafel staan allerlei materialen die met het project te maken hebben.

Piramide helpt de pedagogisch medewerker om jonge kinderen goed te begeleiden. Piramide stimuleert jonge kinderen op een speelse manier in hun ontwikkeling. Door een slimme combinatie van activiteiten krijgen ze in een veilige omgeving grip op de wereld. Een betere start kunnen we ze niet geven!

Buiten spelen

Ieder kind heeft de drang om te bewegen. Kinderen willen graag klimmen en klauteren. Op Ollie stimuleren we het buitenspelen. Buiten hebben de kinderen de ruimte en andere materialen om mee te spelen bijvoorbeeld auto's, fietsen, steppen. De kinderen oefenen de motoriek door het beklimmen van de trap of klimwand van het speelhuis om als beloning van de glijbaan te gaan en spelen ook graag in het hutje onder de glijbaan.

Om de grove motoriek nog beter te ontwikkelen maken we af en toe gebruik van het speellokaal in de basisschool. Deze ruimte geeft de mogelijkheid om met of zonder spelmateriaal de grove motoriek te oefenen door het doen van bewegingsspelletjes.

Verzorging

Peuters willen graag alles zelf doen en hier spelen wij zoveel mogelijk op in en stimuleren dit.

Het is belangrijk dat de peuters zelf leren aangeven wanneer ze naar de wc moeten. Pas dan is een kind echt helemaal zindelijk. Bij Ollie helpen we de kinderen met knopen en ritsen en stimuleren de peuters zelf hun broek omhoog te doen. Zo krijgt de peuter zelfvertrouwen.

Als de peuter het allemaal zelf kan laten we in overleg met de ouder het kind geheel zelf naar de wc gaan (de medewerker kan altijd hulp bieden waar nodig). Voor de kinderen met een luier staat er een commode op de groep waar de kinderen verschoond kunnen worden, bij het verschoenen heeft de pedagogisch medewerker altijd extra aandacht voor het kind

Halen

Ook bij het afsluiten van de dag en het ophalen van de kinderen geldt een vast ritueel van zingen en afscheid nemen. We zitten in de kring als de ouders binnenkomen. De ouders gaan achter hun kind staan en we vertellen wat we allemaal gedaan hebben vandaag. En dan zingen we met z'n allen het afscheidsliedje...dag, dag allemaal!

De ontwikkeling van het kind

De ontwikkeling van de kinderen volgen wij met de methodes Peuterestafette en inzichtelijk. Eens per maand observeren wij het kind met extra aandacht. We kijken dan naar de ontwikkelingsgebieden persoonlijkheidsontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, motorische ontwikkeling, kunstzinnige ontwikkeling, ontwikkeling van de waarneming, denkontwikkeling en ontwikkeling van het rekenen taalontwikkeling en ontwikkeling van lezen en schrijven, oriëntatie op ruimte, tijd en wereldverkenning. Op basis van de resultaten maken we een dagritme en activiteitenprogramma dat past bij de individuele kinderen en de groep als geheel.

Als er tijdens de observaties bijzonderheden zijn, dan bespreken we dit altijd met de ouders. Samen

bekijken we wat het kind nodig heeft en welke doelen we willen behalen om het kind te helpen zich verder te ontwikkelen. We bespreken ook hoe ouders thuis de ontwikkeling van hun kind kunnen stimuleren. Na verloop van tijd kijken we wat het effect is van de extra begeleiding en of er eventueel vervolgstappen gewenst zijn.

Samen met ouders

Leren praten, luisteren, samen spelen en zelf ontdekken: de eerste levensjaren zijn ontzettend belangrijk voor de ontwikkeling. Omdat een kind zich beter ontwikkelt als er samenhang is tussen wat hij thuis en bij de kinderopvang doet, vinden we uitwisseling en afstemming met ouders belangrijk. Dat doen we op verschillende manieren.

Gesprekken

Voorafgaand aan de eerste dag opvang starten we altijd met een intake- of kennismakingsgesprek. Dan vertellen we wat voorschoolse opvang is, hoe het dagritme eruit ziet en wat ouders van ons mogen verwachten.

Tijdens de opvangperiode nodigen we ouders minimaal één keer per jaar uit voor een gesprek. Dan bespreken we onze observaties en is er alle tijd voor vragen en opmerkingen van ouders. Zij kunnen ook altijd een extra gesprek aanvragen als zij daar behoefte aan hebben.

Wij bieden de ouders van deze peuters zorggesprekken aan. Deze kunnen in overleg periodiek worden afgesproken om zo gezamenlijk de ontwikkeling van de peuter te volgen en om samen met de ouders te bekijken wat er mogelijk is, of nog meer ingezet kan worden naast de dubbele dagdelen. Voor elke peuter zal dit er anders uit zien, omdat elke peuter uniek is en eigen ontwikkelingsbehoeften heeft.

Voor peuters met extra dagdelen, die de voorschool vroegtijdig verlaten of bijna naar de basisschool gaan, zorgen wij voor een warme overdracht. Een warme overdracht houdt in dat wij de peuter, na toestemming van ouders, zorgvuldig overdragen aan de desbetreffende basisschool of vervolgplek en bieden informatie over de peuter zodat zij meteen op de hoogte zijn van inzet die op de voorschool heeft plaatsgevonden.

Hierin benadrukken we de stimulerende en belemmerende factoren die de ontwikkeling van de peuter beïnvloeden en geven hierbij de ontwikkelingsbehoefte en leerdoelen mee waaraan wij gewerkt hebben in de periode dat de peuter de voorschool bezocht heeft. Zij kunnen op die manier meteen de beste strategie bepalen en toepassen om het kind zo goed mogelijk te begeleiden en in de gaten te houden vanaf het moment dat zij het kind binnen krijgen.

Actuele informatie

Via de nieuwsbrief houden we ouders op de hoogte van nieuws van de opvang en het thema waarmee we werken. We lichten het thema toe, beschrijven de activiteiten en de leerdoelen. Ook staan de woorden, liedjes en versjes erin, die we de kinderen willen leren. Tot slot geven we tips en ideeën voor activiteiten, die

de ouders thuis met hun kind kunnen doen om zo het thema nog meer te laten leven. Ook in de ouder-app vinden ouders al deze informatie.

Door middel van nieuwsbrieven informeren wij ouders over allerlei zaken. Ouders worden door middel van een themabrief geïnformeerd over het thema van die periode. Hierin staat de begrippen (woorden), liedjes en versjes die we de kinderen willen aanleren. Ook betrekken wij de ouders bij het voorbereiden van werkjes, boekjes en het verzamelen van materialen hiervoor.

Overdracht

Ook tijdens het halen en brengen is er tijd om informatie uit te wisselen. We bespreken dan even hoe het gaat, kunnen vragen beantwoorden en vragen bijvoorbeeld hoe ouders thuis met de activiteiten aan de slag zijn gegaan.

Wij hebben vaste momenten waarop wij met ouders in gesprek gaan over opvoeding en de ontwikkeling van hun kind. Denk hierbij aan de haal- en brengmomenten, overgangsgesprekken en observatiegesprekken.

Individuele begeleiding

Voor peuters op de voorschool met VVE, kan er ook thuis gewerkt worden met de thema's die op de voorschool behandeld worden, door middel van VVE Thuis. Dit wordt aangeboden door de School.

Onze ruimtes

Bij Ollie hebben wij een bouwhoek, een huishoek, een creatieve hoek en een leeshoek. De kinderen worden (indien nodig) gestimuleerd om eens een andere activiteit te kiezen. Iedere hoek, is afhankelijk van het thema, anders opgebouwd.

In de bouwhoek kunnen de kinderen met allerlei constructiemateriaal aan de slag: treinbaan, duplo, bouwblokken, enz. De kinderen kunnen hier hun fantasie uitleven, torens bouwen, een mooie spoorlijn aanleggen enz. Dit is goed voor de sociaal-emotionele, cognitieve en motorische ontwikkeling.

In de huishoek kunnen de kinderen vrij spelen. Ze leren daar van alles wat met emoties en omgaan met anderen inhoudt. Er zijn poppen om aan en uit te kleden, een keukentje waar visite kan worden ontvangen en waar gekookt kan worden. Ze spiegelen zich op deze manier aan de realiteit. Ook zijn er verkleedspullen.

De kinderen kunnen in de creatieve hoek plakken, verven, kleien, tekenen. We knutselen vaak naar aanleiding van het thema waar we mee bezig zijn. De creatieve en fijn-motorische ontwikkeling wordt hierdoor gestimuleerd en het is natuurlijk ook erg leuk!

In de leeshoek is er een kast met boekjes, speciaal afgestemd op de leeftijd. Meestal maken we ook nog een boekentafel waar alleen boekjes staan die met het thema te maken hebben. Vaak lezen wij een boek

meerdere malen voor, zodat de peuters er steeds meer uit zullen herkennen. De boekjes sluiten aan bij hun eigen belevingswereld. Door te kijken naar de plaatjes stimuleer je de fantasie en het denkvermogen. Spelenderwijs wordt de taalontwikkeling gestimuleerd

Samenwerking met en overgang naar basisschool

We werken samen met school om de doorgaande leerlijn te bevorderen. Wij zorgen voor een zorgvuldige overgang. De scholen waar we intensief mee samenwerken zijn De Polygoon, De olijfboom en Het Zonnewiel.

Overdracht

Met relevante informatie over de ontwikkeling van een kind kan de leerkracht in het basisonderwijs ervoor zorgen dat het kind de juiste aandacht krijgt en dat het onderwijs aansluit bij wat een kind nodig heeft. Zo zorgen we samen voor een soepele overstap.

De pedagogisch medewerker vult het overdrachtsformulier in en bespreekt dit eerst met de ouders. Alleen met toestemming van de ouders wordt de informatie vervolgens gedeeld met de basisschool.

Voor de overdracht naar de basisschool maken wij gebruik van het overdrachtsformulier behorend bij het VE-programma.

Ollie gebruikt als observatiemethode het door de Piramidemethode ontwikkelde toetsinstrument Peuterestafette. Na het observatie moment komt er een 10-minutengesprek met de ouder(s) n.a.v. de bevindingen. Deze gesprekken worden regelmatig gehouden zodat ouders op de hoogte blijven van de ontwikkeling van hun kind. Bij het werken met peuters staat de ontwikkeling van het kind centraal. Door structuur te bieden heeft het kind houvast en herkenning. Dit geeft het kind zekerheid en een gevoel van veiligheid. Kinderen leren spelen en rekening te houden met elkaar. De Peuterestafette richt zich op de verschillende ontwikkelingsgebieden namelijk: sociaal emotionele ontwikkeling, motoriek, spel en leergedrag, taalontwikkeling en rekenontwikkeling.

Ollie gebruikt sinds September 2018 het systeem "inzichtelijk digitaal onderwijs", via dit systeem kunnen de medewerkers de ontwikkelingen van de kinderen nauwkeurig en overzichtelijk bij houden

Kinderen die dit nodig hebben kunnen extra aandacht en begeleiding van een pedagogisch medewerker krijgen. Dit noemen we tutoring. In de praktijk betekent dit dat de tutor individueel of in kleine groepjes met het kind speelt. Het kind profiteert hierdoor extra van wat er aangeboden wordt in het project. Niet alleen bij een achterstand in de ontwikkeling wordt dit aangeboden, ook wanneer een kind zich nog niet veilig voelt in de groep kan deze aandacht heel prettig zijn. De pedagogisch medewerker geeft ook extra steun bij het spelen in de groep, bij het zitten in de kring en bereidt het kind voor wat er in de kring gaat gebeuren zodat het niet voor verrassingen komt te staan.

Als pedagogisch medewerkers zich zorgen maken over de ontwikkeling, of gebrek daaraan, van kinderen wordt dit uitgebreid besproken met de ouders. Eventueel wordt er doorverwezen naar gespecialiseerde

hulpverleners (zoals b.v. Logopedie). Ook vindt er regelmatig overleg plaats met o.a. JGZ. Tevens wordt er gekeken naar wat ouders zelf kunnen doen om de ontwikkeling van hun kind te stimuleren door b.v. deel te nemen aan VVE-thuis, Opstapje en Opstap.

Inhoudelijke aansluiting

Naast de overdracht zorgen we voor inhoudelijke aansluiting met de (vroegschoolse educatie op de) basisschool.

Wij hebben geen directe samenwerking met een basisschool in de buurt, maar zorgen wel voor aansluiting, doordat we de onderwijsvorm en de daarbij behorende werkwijze kennen van basisscholen in de buurt. Ook sluiten we aan bij stedelijke VE-overleggen/VE-overleggen per wijk. Zo vinden we aansluiting bij de diverse scholen in de wijk.

Ondersteuning

We werken samen met HBO-coaches op de voorschool. Zij worden ingezet om medewerkers te coachen op het pedagogisch handelen en op de voorwaarden die VVE aan de locaties stelt. Door samen te observeren en te reflecteren op de dagelijkse praktijk van de interactie met kinderen krijgt elke medewerker de kans om zich te ontwikkelen op zijn/haar eigen wijze en het thematisch werken zo goed mogelijk uit te voeren.

Opleidingsplan

Jaarlijks maken we een opleidingsplan waarin staat hoe de kennis en vaardigheden van de pedagogisch medewerkers worden onderhouden. Dit plan wordt jaarlijks geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.